

Warszawa, 19 marca 2019 r.

prof. dr hab. Jarosław Majewski

Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie

RECENZJA

sporządzona w postępowaniu o nadanie dr hab. Maciejowi Rogalskiemu tytułu naukowego profesora nauk prawnych

I.

Decyzją Centralnej Komisji do spraw Stopni i Tytułów zostałem powołany na recenzenta w postępowaniu o nadanie dr hab. Maciejowi Rogalskiemu tytułu naukowego profesora nauk prawnych, prowadzonym przez Radę Wydziału Prawa i Administracji Uczelni Łazarskiego.

II.

Zgodnie z art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. - Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce¹ postępowania o nadanie tytułu naukowego profesora wszczęte i niezakończone przed dniem wejścia w życie Prawa o szkolnictwie wyższym i nauce są przeprowadzane na zasadach dotychczasowych. Stosownie do tego wykonam obowiązki recenzenta, biorąc za podstawę przepisy uchylonej ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki² (dalej „ustawa”) w brzmieniu obowiązującym w dniu wszczęcia postępowania o nadanie dr hab. Maciejowi Rogalskiemu tytułu naukowego profesora nauk prawnych.

¹ Dz.U. z 2018 r. Nr 1669.

² Tekst jednolity: Dz.U. z 2017 r. poz. 1789 ze zm.

W myśl art. 26 ust. 1 ustawy – z zastrzeżeniem przepisów art. 26 ust. 2 i 3 ustawy, które można tu pominąć, gdyż w rozpatrywanym wypadku nie mają zastosowania – tytuł profesora może być nadany osobie, która łącznie spełnia następujące przesłanki:

- 1) uzyskała stopień doktora habilitowanego lub osobie, która nabyła uprawnienia równoważne z uprawnieniami doktora habilitowanego na podstawie art. 21a ustawy;
- 2) posiada osiągnięcia naukowe znacznie przekraczające wymagania stawiane w postępowaniu habilitacyjnym;
- 3) posiada doświadczenie w kierowaniu zespołami badawczymi realizującymi projekty finansowane w drodze konkursów krajowych lub zagranicznych lub odbyła staże naukowe w instytucjach naukowych, w tym zagranicznych, lub prowadziła prace naukowe w instytucjach naukowych, w tym zagranicznych;
- 4) posiada osiągnięcia w opiece naukowej - uczestniczyła co najmniej:
 - a) raz w charakterze promotora w przewodzie doktorskim zakończonym nadaniem stopnia oraz
 - b) raz w charakterze promotora pomocniczego w przewodzie doktorskim zakończonym nadaniem stopnia lub uczestniczy w charakterze promotora w otwartym przewodzie doktorskim, oraz
 - c) dwa razy w charakterze recenzenta w przewodzie doktorskim lub w przewodzie habilitacyjnym lub w postępowaniu habilitacyjnym.

Stosownie zaś do § 19 ust. 3 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 września 2016 r. w sprawie szczegółowego trybu i warunków przeprowadzania czynności w przewodzie doktorskim, w postępowaniu habilitacyjnym oraz w postępowaniu o nadanie tytułu profesora³ rzeczą recenzentów powołanych w postępowaniu o nadanie tytułu naukowego profesora jest ocenić, czy osoba ubiegająca się o uzyskanie tego tytułu spełnia wymienione wymagania oraz zająć stanowisko w sprawie nadania jej owego tytułu.

III.

Na postawie ogólnego dorobku naukowego i przedłożonej rozprawy habilitacyjnej na temat: *Przesłanka powagi rzeczy osądzonej w procesie karnym* Rada Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie uchwałą z dnia 22 listopada 2006 r. nadała dr hab. Maciejowi Rogalskiemu stopień naukowy doktora habilitowanego nauk prawnych⁴. **Tym samym spełniona jest „wyjściowa” przesłanka nadania**

³ Dz.U. z 2016 r. poz. 1586 ze zm.

⁴ Por. autoreferat, s. 11.

kandydatowi tytułu naukowego profesora określona w art. 26 ust. 1 ustawy.

IV.

W myśl art. 26 ust. 1 pkt 1 ustawy tytuł profesora może być nadany osobie, która posiada osiągnięcia naukowe „znacznie przekraczające wymagania stawiane w postępowaniu habilitacyjnym”. Niestety, ani ustawa, ani przepisy wykonawcze do niej bliżej tego kryterium nie precyzują, a jest ono dość nieostre i to, rzec by można, nieostre w dwojnasób: po pierwsze, z uwagi na ocenność kryterium „znacznego przekraczania”, a po wtóre, z uwagi na ocenność samych wymagań stawianych w postępowaniu habilitacyjnym („znaczny wkład” habilitanta w rozwój określonej dyscypliny naukowej lub artystycznej oraz „istotna aktywność” naukowa lub artystyczna habilitanta). W stosowanie kryteriów ocennych immanentnie wpisane są momenty subiektywne. Jak sądzę, właśnie dlatego ustawa przewiduje, że w postępowaniu w sprawie nadania tytułu naukowego profesora powołuje się aż 5 recenzentów. Ma to służyć obiektywizacji oceny osiągnięć i doświadczeń kandydata do tytułu, przede wszystkim właśnie obiektywizacji jego osiągnięć w sferze naukowej.

Zgodnie z art. 16 ust. 1 ustawy do postępowania habilitacyjnego może zostać dopuszczona osoba, która posiada stopień doktora oraz osiągnięcia naukowe lub artystyczne, uzyskane po otrzymaniu stopnia doktora, stanowiące znaczny wkład autora w rozwój określonej dyscypliny naukowej lub artystycznej oraz wykazuje się istotną aktywnością naukową lub artystyczną. Skoro od kandydata do tytułu naukowego profesora wymaga się, by jego osiągnięcia naukowe znacznie przekraczały wymagania stawiane w postępowaniu habilitacyjnym, to chodzić musi o poważne osiągnięcia naukowe wypracowane po uzyskaniu stopnia doktora, tj. osiągnięcia, których suma stanowi coś o wiele więcej niż tylko znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny naukowej (artystycznej) i niż tylko istotna aktywność naukowa (artystyczna). Po zapoznaniu się z osiągnięciami naukowymi dr hab. Macieja Rogalskiego, w szczególności jego dorobkiem publikacyjnym – przed wyznaczeniem mnie na recenzenta w niniejszym postępowaniu znane mi były bliżej tylko niektóre opracowania kandydata do tytułu naukowego profesora, gdyż jako osoba specjalizująca się w prawie karnym (materialnym) nie śledzę na bieżąco całej rodzimej literatury z zakresu procesu karnego, a znakomita większość prac wymienionego to prace właśnie z tego zakresu – nie mam wątpliwości, że jego osiągnięcia naukowe wymóg, o którym mowa wyżej, spełniają.

Analiza dotychczasowego dorobku naukowego kandydata do tytułu naukowego profesora z uwzględnieniem cezury, jaką wyznacza uzyskanie przez niego stopnia naukowego doktora habilitowanego nauk prawnych, wskazuje, że po uzyskaniu tego stopnia

dr hab. Maciej Rogalski swe osiągnięcia naukowe bardzo wydatnie pomnożył. Jeżeliby zastosować kryteria ilościowe - pamiętając naturalnie o tym, że kryteria te mogą mieć znaczenie jedynie pomocnicze - należałoby stwierdzić, że dr hab. Maciej Rogalski po uzyskaniu stopnia naukowego doktora habilitowanego swój dorobek naukowy co najmniej podwoił – i to nie tylko w zakresie liczby opublikowanych opracowań naukowych różnego rodzaju (monografii książkowych⁵, artykułów naukowych⁶, glos⁷, recenzji⁸, sprawozdań⁹, materiałów konferencyjnych¹⁰, komentarzy¹¹ itd.), ale również pod każdym innym względem (aktywny udział w krajowych i międzynarodowych konferencjach naukowych¹² itd.).

O wiele istotniejsze od wskazań mierników ilościowych jest jednak to, że opracowania dr hab. Macieja Rogalskiego, które się składają na jego dorobek naukowy, zarówno te z okresu po uzyskaniu przez niego stopnia naukowego doktora habilitowanego, jak i te wcześniejsze są solidne pod względem warsztatowym i wartościowe pod względem merytorycznym, nierzadko też dotyczą kwestii aktualnych i istotnych nie tylko z naukowego, ale i społecznego punktu widzenia (mam tu na myśli zwłaszcza problematykę niezawisłości sędziowskiej oraz problematykę procesowych i pozaprocessowych form ingerencji w wolność komunikowania się). Chodzi przy tym o dorobek zróżnicowany pod względem tematycznym, obejmujący nie tylko różnorakie zagadnienia z zakresu procesu karnego (zasada niezawisłości sędziowskiej, *res iudicata*, zakaz *ne bis in idem*, tożsamość czynu, kontrola korespondencji, podsłuch procesowy, podsłuch nieprocesowy itd.), ale również z zakresu prawa karnego materialnego (zwłaszcza problematyka przestępstw telekomunikacyjnych) oraz prawa administracyjnego (np. problematyka ciążących na przedsiębiorcach telekomunikacyjnych obowiązków w zakresie kontroli utrwalania rozmów oraz tzw. retencji danych), co bardzo dobrze świadczy o rozległości horyzontów badawczych dr hab. Macieja Rogalskiego i jego potencjale naukowym.

W ankiecie oceny osiągnięć kandydat do tytułu naukowego profesora zadeklarował, że za swe najważniejsze osiągnięcie naukowe po uzyskaniu stopnia naukowego doktora habilitowanego nauk prawnych uważa monografię książkową *Kontrola korespondencji* (Warszawa 2016)¹³. Podzielam te ocenę. Na podkreślenie zasługuje najpierw to, że dr hab. Maciej Rogalski zajął się tu problematyką bardzo doniosłą ze społecznego punktu widzenia, gdyż znaczenie i waga wolności komunikowania się oraz związanego z nią prawa do

⁵ Por. ankieta oceny osiągnięć, s. 9-10.

⁶ Por. ankieta oceny osiągnięć, s. 1-7.

⁷ Por. ankieta oceny osiągnięć, s. 7-8.

⁸ Por. ankieta oceny osiągnięć, s. 8.

⁹ Por. ankieta oceny osiągnięć, s. 9.

¹⁰ Por. ankieta oceny osiągnięć, s. 9.

¹¹ Por. ankieta oceny osiągnięć, s. 10.

¹² Por. ankieta oceny osiągnięć, s. 11-17.

poufności (tajemnicy) korespondencji stale rośnie; następnie to, że problematykę kontroli korespondencji przeanalizował tak kompleksowo, wszechstronnie i szczegółowo, oferując zarazem rozwiązania rozmaitych wątpliwości interpretacyjnych, które ujawniły się w praktyce stosowania relewantnych przepisów; wreszcie to, że przedstawił całościową propozycję rozwiązań w zakresie kontroli korespondencji, które miałyby stanowić odpowiednio wyważony kompromis między uzasadnionymi wymaganiami organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości a potrzebą ochrony wolności i tajemnicy komunikowania się.

Sumując tę część oceny: nie mam wątpliwości, że **dr hab. Maciej Rogalski spełnia przesłankę nadania tytułu naukowego profesora określoną w art. 26 ust. 1 pkt 1 ustawy.**

V.

Jak wynika z przedstawionej mi dokumentacji, dr hab. Maciej Rogalski zdobył odpowiednie doświadczenie w kierowaniu zespołami badawczymi realizującymi projekty finansowane w drodze konkursów krajowych lub zagranicznych. W szczególności w okresie od listopada 2015 r. do listopad 2016 r. kierował on zespołem badawczym realizującym krajowy projekt badawczy *Gromadzenie i udostępnianie danych telekomunikacyjnych*. Ów projekt uzyskał finansowanie w drodze konkursu krajowego na podstawie decyzji Narodowego Centrum Nauki w ramach programu OPUS (projekt badawczy Nr 2015/17/B/HS5/00472)¹⁴.

Kandydat do tytułu naukowego profesora odbył też dwa kilkudniowe staże zagraniczne, odpowiednio na uniwersytetach: Pavla Jozefa Šafárika w Koszycach oraz w Liege¹⁵, a także dwa kilkutygodniowe staże krajowe, odpowiednio w Zakładzie Prawa Karnego Instytutu Nauk Prawnych Polskiej Akademii Nauk w Warszawie oraz w Katedrze Postępowania Karnego na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu¹⁶.

W kontekście współpracy dr hab. Macieja Rogalskiego z instytucjami naukowymi (innymi niż jego macierzysta uczelnia) należy dodać, że aktualnie kandydat do tytułu naukowego profesora uczestniczy w międzynarodowym projekcie badawczym *Cooperation duties of ICT companies in criminal investigations*, finansowanym ze środków UE,

¹³ Por. ankieta oceny osiągnięć, s. 23.

¹⁴ Por. ankieta oceny osiągnięć, s.18; autoreferat, s. 26.

¹⁵ Por. ankieta oceny osiągnięć, s.20; autoreferat, s. 48.

¹⁶ Por. autoreferat, s. 48.

a prowadzonym przez belgijski University of Liege. W ramach tego projektu przygotowuje on część raportu poświęconego Polsce w zakresie współpracy międzynarodowej w wykorzystaniu dowodów elektronicznych na potrzeby prowadzonych postępowań karnych w innych krajach UE oraz USA¹⁷.

Uwzględniając powyższe, wolno moim zdaniem uznać, że **dr hab. Maciej Rogalski spełnia przesłankę nadania tytułu naukowego profesora określoną w art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy.**

VI.

Miernikiem spełnienia przez kandydata do tytułu naukowego profesora wymogu posiadania odpowiednich osiągnięć w opiece naukowej art. 26 ust. 1 ustawy czyni koniunkcję trzech kryteriów ilościowych związanych z uczestnictwem w odpowiedniej roli w postępowaniach (przewodach) w sprawie nadania stopni naukowych. Mianowicie, kandydat musi wykazać, że uczestniczył co najmniej:

- 1) raz w charakterze promotora w przewodzie doktorskim zakończonym nadaniem stopnia oraz
- 2) raz w charakterze promotora pomocniczego w przewodzie doktorskim zakończonym nadaniem stopnia lub uczestniczy w charakterze promotora w otwartym przewodzie doktorskim, oraz
- 3) dwa razy w charakterze recenzenta w przewodzie doktorskim lub w przewodzie habilitacyjnym lub w postępowaniu habilitacyjnym.

Jak wynika z przedstawionej mi dokumentacji, dr hab. Maciej Rogalski spełnia wszystkie trzy wymienione kryteria, przy czym każde z pewnym naddatkiem. Według stanu na dzień sporządzenia autoreferatu i ankiety oceny osiągnięć był on bowiem promotorem w dwóch przewodach doktorskich, które zakończyły się nadaniem stopnia¹⁸, jest promotorem w dwóch przewodach doktorskich będących w toku¹⁹, jak również był recenzentem: w dwóch zakończonych przewodach habilitacyjnych oraz siedmiu zakończonych przewodach doktorskich, a nadto jest recenzentem w dwóch kolejnych przewodach doktorskich będących w toku²⁰.

Powyższe uprawnia do stwierdzenia, że **dr hab. Maciej Rogalski spełnia**

¹⁷ Por. ankieta oceny osiągnięć, s.20; autoreferat, s. 26.

¹⁸ Por. ankieta oceny osiągnięć, s.21; autoreferat, s. 41.

¹⁹ Por. ankieta oceny osiągnięć, s.21; autoreferat, s. 41.

²⁰ Por. autoreferat, s. 42-43.

przesłankę nadania tytułu naukowego profesora określoną w art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy.

VII.
Konkluzja

Według mnie dr hab. Maciej Rogalski spełnia wszystkie przesłanki nadania mu tytułu naukowego profesora określone w art. 26 ust. 1 ustawy, gdyż posiada stopień doktora habilitowanego, osiągnięcia naukowe znacznie przekraczające wymagania stawiane w postępowaniu habilitacyjnym, odpowiednie doświadczenie w kierowaniu zespołami badawczymi i współpracy z instytucjami naukowymi oraz wymagane osiągnięcia w opiece naukowej. Toteż rekomenduję nadanie mu tego tytułu.

A handwritten signature in blue ink, consisting of several fluid, connected strokes. The signature is positioned to the right of the main text block.

